

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCIProjekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego**UNIA EUROPEJSKA**
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Pobieranie i przygotowanie próbek do analiz		13.3.0641	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Katedra Analiz Środowiska			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Chemii	Chemia	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Monika Paszkiewicz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		zajęcia 30 godz.	
Sposób realizacji zajęć		konsultacje 5 godz.	
zajęcia w sali dydaktycznej		praca własna studenta 15 godz.	
Liczba godzin		RAZEM: 50 godz. - 2 ECTS	
Wykład: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
Wykład z prezentacją multimedialną		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		- kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Ocena końcowa będzie ustalona na podstawie średniej arytmetycznej z 2 ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru.	
		Negatywna ocena końcowa może być poprawiona na podstawie dodatkowego kolokwium. Ocena pozytywna z kolokwium to min. 51% możliwych do uzyskania punktów.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
Sposób weryfikacji przyswojenia wiedzy:			
Ocena poprawności rozwiązania testów i odpowiedzi na pytania otwarte (kolokwia) dotyczące zjawisk i procesów zachodzących w przyrodzie, w tym najnowszych odkryć w zakresie dyscyplin naukowych związanych z ochroną środowiska; (K_W01, K_W05, K_W11), poprawności opisu sposobów pobierania i przygotowania próbek do analizy oraz technik i narzędzi odpowiednich do poboru próbek środowiskowych (K_W05 i K_W11).			
Sposób weryfikacji nabycia kompetencji społecznych:			
Ocena swobodnej wypowiedzi studenta dotyczącej aktualnej wiedzy o środowisku i jego ochronie, ocena umiejętności weryfikacji poziomu swojej wiedzy i umiejętności, chęci dokształcania się poprzez czytanie publikacji w czasopismach naukowych i uczestniczenie w konsultacjach (K_K01).			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			

Chemia ogólna, Chemia organiczna, Chemia analityczna.

B. Wymagania wstępne

Znajomość podstaw chemii ogólnej, chemii organicznej oraz analizy chemicznej i instrumentalnej.

Cele kształcenia

Celem wykładu jest zapoznanie studentów z zagadnieniem pobierania i przygotowywania próbek do dalszych etapów analizy chemicznej. Poznanie nowoczesnych technik pobierania i przygotowywania próbek będących integralną częścią procesu analitycznego.

Treści programowe

Program obejmuje omówienie zagadnień związanych z pobieraniem i przygotowaniem do dalszych analiz chemicznych próbek powietrza, wody i gleby oraz innych wybranych materiałów a także próbek naturalnych. Ogólne podstawy procesu pobierania próbek, reprezentatywność próbek, składniki próbki (matryca, analit). Problemy analizy śladowej. Jednostki stosowane do wyrażania stężeń analitów śladowych. Pobór próbek w analizie środowiska. Utrwalanie i przechowywanie próbek oraz zagadnienia związane z utratą analitów. Matryce i ich wpływ na przygotowanie próbek do analiz. Przygotowanie próbek do analiz nowoczesnymi technikami separacyjnymi: techniki ekstrakcyjne (między innymi ekstrakcja ciecz-ciecz, ekstrakcja do fazy gazowej, ekstrakcja do fazy stałej, mikroekstrakcja do fazy stałej, ekstrakcja próbek stałych), techniki membranowe i techniki chromatograficzne. Przykłady pobierania i przygotowania próbek do analiz.

Wykaz literatury

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Pawliszyn J. *Sampling and sample preparation for field and laboratory: fundamentals and new directions in sample preparation*. Elsevier, 2002.
- Mitra S. *Sample preparation techniques in analytical chemistry*. Wiley, 2003.
- Namieśnik J., Jamrógiewicz Z., Pilarczyk M., Torres L. *Przygotowanie próbek środowiskowych do analiz*. WNT, Warszawa, 2000.
- Namieśnik J., Łukasiak J., Jamrógiewicz Z. *Pobieranie próbek środowiskowych do analiz*. PWN, Warszawa, 1995.
- Harvey D. *Modern analytical chemistry*. McGraw-Hill, USA, 2000.
- Zhang C.C. *Fundamentals of Environmental Sampling and Analysis*. Wiley, 2007.
- Popek E. P. *Sampling and analysis of environmental chemical pollutants*. Academic Press, California, USA, 2003.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Namieśnik J., Jamrógiewicz Z., Pilarczyk M., Torres L. *Przygotowanie próbek środowiskowych do analiz*. WNT, Warszawa, 2000.
- Namieśnik J., Łukasiak J., Jamrógiewicz Z. *Pobieranie próbek środowiskowych do analiz*. PWN, Warszawa, 1995.
- Stepnowski P., Synak E., Szafrank B., Kaczyński Z. *Techniki separacyjne*. Wydawnictwo UG 2010.

B. Literatura uzupełniająca

- publikacje naukowe związane z treściami programowymi przedmiotu

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W01: operuje pogłębioną wiedzą na temat spektroskopowych metod analizy związków chemicznych;
K_W05: operuje pogłębioną wiedzą w zakresie studiowanej specjalności;
K_W11: wykazuje się pogłębioną wiedzą na temat aktualnych kierunków rozwoju chemii jako nauki oraz najnowszych odkryć w tej dziedzinie;
K_K01: zna ograniczenia własnej wiedzy, rozumie konieczność dalszego kształcenia się i potrafi inspirować do tego inne osoby;

Wiedza

Po ukończeniu kursu student:

1. definiuje pojęcia dotyczące pobierania i przygotowania próbek do analiz
2. wyjaśnia główne cele i znaczenie pobierania i przygotowania próbek do analiz
3. przedstawia i opisuje techniki, narzędzia i zestawy aparaturowe odpowiednie do poboru próbek środowiskowych: gleb, wód i powietrza atmosferycznego
4. wymienia czynniki powodujące utratę analitów lub zanieczyszczenie próbki
5. przedstawia i opisuje metody przechowywania i utrwalania próbek
6. przedstawia i opisuje techniki ekstrakcji oraz techniki chromatograficzne stosowane do przygotowywania próbek do analiz właściwych

Umiejętności

Kompetencje społeczne (postawy)

Po ukończeniu kursu student:

1. rozumie potrzebę dalszego kształcenia się umożliwiającą zdobycie specjalistycznych kwalifikacji

Kontakt

monika.paszkievicz@ug.edu.pl